

висновку, що міжнародні стандарти весь час інтегруються у державне законодавство. Перед Україною постають важливі проблеми впровадження та практичної реалізації основоположних прав та свобод людини на державному рівні, які проголошені у впроваджених міжнародних актах та положеннях Основного Закону України.

1. Конєв Іван. Інтеграція міжнародних стандартів із захисту прав людини в національну правову систему України. Підприємство, господарство і право. Конституційне право. 2020. Режим доступу: URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/10/34.pdf>, 2020 (дата звернення 10.02.23.)

2. Шевчук С. Судовий захист прав людини: Практика Європейського суду з прав людини у контексті західної правової традиції. Київ : Реферат, 2006.

3. Харківський національний університет внутрішніх справ. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/17_05_2018/pdf/54.pdf (дата звернення: 11.02.2023).

4. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2018

5. Братко І.В. Особливості імплементації норм міжнародного права. Актуальні питання публічного та приватного права 2015.

6. Антонович М.М. Україна в міжнародній системі захисту прав людини. Київ, 2000.

Євгенія Мінакова

кандидат юридичних наук

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ГАРАНТУВАННЯ ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

В умовах децентралізації влади в Україні актуалізується питання гарантування принципу верховенства права. Місцеве самоврядування отримало широкі повноваження та матеріальні ресурси, підвищився рівень їх відповідальності. Важливими є дієві гарантії належної, прозорої і ефективної діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування, серед яких провідне місце належить внутрішньому контролю.

В юридичній науці внутрішній контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування знайшов фрагментарне висвітлення. Ця проблематика тісно пов'язана з наукою публічного управління та адміністрування і традиційно знаходиться в полі зору фахівців з державного управління та менеджменту.

В органах державного управління та органах місцевого самоврядування система контролю функціонує як органічна єдність двох підсистем – внутрішнього та зовнішнього контролю. Саме ці підсистеми у комплексі

забезпечують безперервність, всеохопність та всебічність контролю [1]. Органи місцевого самоврядування за своєю природою є проявом самоврядування населення, й тому внутрішній контроль в органах місцевого самоврядування має відбуватись більш прозоро, а в певних випадках і з залученням громадськості. У такому разі він уже набуває рис змішаного контролю. Хоча, проводити суто внутрішній контроль виконання також украй необхідно. Такій контроль має на меті, перш за все, забезпечити внутрішній аудит якості реалізації місцевих програм розвитку, внутрішньої дисципліни тощо [2, с. 303]. Внутрішній контроль тісно пов'язують з менеджментом.

В. Обухов зазначає, що контроль виступає засобом зворотного зв'язку, дає органам управління необхідну інформацію про дійсний стан керованого об'єкта, про фактичне виконання управлінського рішення. Тобто, контроль, будучи елементом управління, є складним процесом, спрямованим на перевірку відповідності контрольованих об'єктів вимогам, що до них висуваються, і заданим параметрам [3, с. 3]. На думку В. Бакуменко та Д. Безносенко, контроль менеджменту – це різновид контролю, який охоплює всі етапи управлінської діяльності – плани, процедури й практичні дії, необхідні управлінцям для досягнення завдань організації. Контроль менеджменту містить методи й засоби контролю, які допомагають формуванню планів, складанню бюджетів, реалізації всіх функцій управління. Контроль менеджменту поділяється на функціональний, адміністративний та фінансовий [4, с. 338]. Внутрішній контроль є елементом системи внутрішнього забезпечення якості діяльністю органів місцевого самоврядування. Його належна організація дозволяє отримувати інформацію про якість та ефективність роботи органу місцевого самоврядування, а також коригувати свою роботу для досягнення її результативності.

Внутрішній контроль в органах місцевого самоврядування – це контроль якості управління та відповідності результатів діяльності встановленим цілям, а також стану виконавської дисципліни та ефективності роботи структури в цілому. Зовнішній контроль включає громадський контроль і контроль державних структур щодо дотримання органами місцевого самоврядування Конституції та законів України [5, с. 286]. Контроль, який здійснюють органи місцевого самоврядування також має внутрішній і зовнішній аспекти.

В. Борденюк зазначає, що контроль з боку органів місцевого самоврядування поділяється на внутрішній контроль, який здійснюється ними стосовно організаційно підпорядкованих їм об'єктів, та зовнішній контроль, який здійснюється ними стосовно організаційно не підпорядкованих їм об'єктів [6, с. 471]. Внутрішній контроль в муніципальних органах передбачає їх право забезпечувати законність та конституційність інших органів у системі місцевого самоврядування [7, с.

76]. Внутрішній аспект передбачає спрямування контрольних заходів на свою ж діяльність для забезпечення її законності, ефективності, якості тощо. Контрольна функція реалізується шляхом взаємного контролю радами, посадовими особами і виконавчими органами місцевого самоврядування [8, с. 121]. Внутрішній контроль дозволяє сформувати високий рівень організаційної культури в органах місцевого самоврядування, що дозволить збалансувати та гармонізувати їх роботу.

Організаційна культура органу публічної влади – це система цінностей, принципів, норм і правил поведінки, що склалася в конкретному органі публічної влади та поділяється його співробітниками, що визначає як внутрішні відносини, так і взаємовідносини органу публічної влади із зовнішнім середовищем. За допомогою організаційної культури визначаються моделі та правила організаційної поведінки, формується певний клімат у колективі, здійснюється координація та контроль діяльності службовців, створюється система мотивації тощо [9, с. 27; 10, с. 83; 11, с. 40]. Нині корпоративна культура розглядається як один з головних інструментів, що забезпечує практичне підвищення ефективності роботи органів місцевого самоврядування. Вона є важливою для будь-якого органу місцевого самоврядування, оскільки може впливати на такі фактори: мотивація співробітників; привабливість органу місцевого самоврядування як роботодавця; моральність кожного співробітника, його ділова репутація; продуктивність і ефективність трудової діяльності; якість роботи співробітників; характер особистісних і виробничих відносин в органах місцевого самоврядування; відносини службовців у позаробочий час; розкриття творчого потенціалу службовців і посадових осіб місцевого самоврядування; формування позитивного іміджу органів місцевого самоврядування; покращення взаємодії між владою та громадянами тощо [12, с. 40]. Висока організаційна та корпоративна культура органу місцевого самоврядування впливає не тільки на якість його діяльності в цілому, а й створює умови для його роботи з дотриманням принципів законності і верховенства права.

Отже, внутрішній контроль є елементом системи внутрішнього забезпечення якості діяльністю органів місцевого самоврядування. Його належна організація дозволяє отримувати інформацію про якість та ефективність роботи органу місцевого самоврядування, а також коригувати свою роботу для досягнення її результативності. Внутрішній контроль дозволяє сформувати високий рівень організаційної культури в органах місцевого самоврядування, що дозволить збалансувати та гармонізувати їх роботу.

Внутрішній контроль в органах місцевого самоврядування має бути реальним та ефективним, чітко стандартизованим та неформальним. В цьому аспекті вагому роль відіграє професіоналізація місцевого самоврядування, формування високої правової та організаційної культури.

1. Крупник А. Громадський контроль: сутність та механізми здійснення. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2007. № 1. URL: www.library.oridu.odessa.ua.
2. Сухінін Д. В. Відмінності між моніторингом, оцінюванням і контролем у системі органів місцевого самоврядування. *Теорія та практика державного управління*. 2013. № 3 (42). С. 301-308.
3. Поважний С.Ф. Менеджмент: навчальний посібник. У 2 т. 3-тє вид. Донецьк: ДонДУУ, 2012. Т. 1. 331 с.
4. Ковбасюк Ю. В. Енциклопедичний словник з державного управління. Київ: НАДУ, 2010. 820 с.
5. Сухінін Д. В. Контроль в органах державної влади та органах місцевого самоврядування: порівняльний аналіз. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2012. № 3 (14). С. 283-295.
6. Авер'янов В. Б. Виконавча влада і адміністративне право. Київ: Ін-Юре, 2002. 668 с.
7. Shala M., Shala S. Supervision and Control of Local Governance in the Republic of Kosovo. *European Journal of Interdisciplinary Studies*. 2016. № 2. Issue 1. P. 74-84.
8. Камінська Н. В. Місцеве самоврядування: теоретико-історичний і порівняльно-правовий аналіз: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2010. 232 с.
9. Магура М. И. Организационная культура как средство успешной реализации организационных изменений. *Управление персоналом*. 2002. № 1. С. 24-29.
10. Пермякова Л. Д. Організаційна культура органу публічної влади як об'єкт управління. *Держава та регіони*. 2012. № 3 (39). С. 80-85.
11. Щербак Н.В., Журавля Т.В., Толкованова В.В. Формування нової корпоративної культури в умовах реалізації реформи місцевого самоврядування та розвитку міжмуніципального співробітництва. Київ: Видавництво «Фенікс», 2018. 156 с.
12. Толкованова В. В. Формування нової корпоративної культури в умовах реалізації реформи місцевого самоврядування та розвитку міжмуніципального співробітництва. Київ: Видавництво «Фенікс», 2018. 156 с.

Любов Мірошніченко

кандидат філологічних наук

Олександра Грищенко

здобувач вищої освіти

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Здоров'я – це необхідна умова активної та нормальної життєдіяльності людини. Значення здоров'я в житті кожної людини та взагалі у всього суспільства набуває великого значення. Проблематика здоров'я в сучасному світі розглядається в контексті стану навколишнього середовища, умов праці